

Kristīgai dzīvei

(Turpinājums no 6. lpp.)

Tā Raksti vēlreiz apliecinā laulāto intīmo dzīvi kā Dieva iedibinātu un pat dot pamācības šīs brīnišķīgas dāvanas lietošanai.

6. Vīra attieksme pret sievu.

Jauņa Derība vairākkārt aplūko vīra un sievas attiecību jautājumus. Kādai jābūt savstarpējai attieksmei? Vīriem tiek izteikta pavēle: "Mīlet savas sievas!" It kā vienārši. Taču sengrieķu valodā ir trīs vārdi, kas apzīmē mīlestību: *eros* – mīlestība, kas iekāro; *filia* – mēs to sauktu par draudzību; *agape* – nesavīga mīlestība, kas kādu mīl nevis tam piemītošu īpašību dēļ, bet savas mīlošas dabas dēļ. Ar šo vārdu parasti tiek aprakstīta Dieva mīlestība pret cilvēkiem. Tā ir mīlestība, kas neprasā, bet dod. Tā ir mīlestība, kas paceļ un dara īpašu to, kuru tā mīl. Un tieši šī mīlestība ir pavēlēta vīriem pret sievām. Ir viegli mīlēt, ja iekāro vaj ja ir kopējas intereses. Šīs mīlestības vīriem nav jāpavēl. No tām viņus ik pa laikam vajag atturēt. Taču prasīta no vīriem tiek nesavīga mīlestība, kura sievu balsta un ceļ jebkurā situācijā un kura dod sievai drošu pārliecību, ka viņa ir mīlēta. Mīlēt tā, kā Kristus ir mīlējis savu draudzi. Tad arī sieva var ar prieku pakļauties vīram un no visas sirds veikt savus amata pienākumus.

7. Sievas attieksme pret vīru.

Kad cilvēki novērsās no Dieva un pasaulē ienāca grēks, Dievs iedibināja likumus, kuri pasargā mūs no mums pašiem. Tā tika iedibināti dažādi amati un varas, lai cilvēkus apvaldītu, pasargātu un lai Dievs tādējādi varētu pie cilvēkiem darboties. Cilvēks, kurš veic amatu, pats tādēļ nav ne lielāks, ne mazāks. Katrs amats nes savus pienākumus un savu atbildību. Noteikti uzdevumi ir vīra amatam, un noteikti uzdevumi ir arī sievas amatam. Vīram ir uzticēta atbildība par ģimeni. Vīra loma ģimenē tiek salīdzināta ar Kristus un draudzes attiecībām. Tā kā Kristus Sevi visu ziedoja Savas draudzes labā, tad arī draudze atbilstoši izturas pret Kristu. Tam pakļaujas visās lietas un nodod sevis Kristus rokās un apgādībā. Tā arī vīru

uzdevums ir pilnīgi veltīties savai ģimenei.

Savukārt sievu pienākums ir pakļauties vīriem visās lietās – kā draudze Kristum. Tā Dievs, izmantojot paša iedibinātu kārtību, var savu svētību izliet pār ģimeni, tiesi tāpat kā pār draudzi. Kur šī pakļaušanās netiek ievērota, tur arī Dieva kārtība tiek grauta un Dieva dāvanas atraiditas. Kur sieva nepakļaujas vīram, bet mēģina pati uz vīra pleciem pakāpties, tur abi grimst. Kur Dievs kārtība tiek ievērota, tur abi viens otru ceļ un ar Dieva svētību tiek celti.

8. Ko mums pāvel 6. bauslis?

Mēs lasām: "Tev nebūs laulību pārkāpt!" Tas varētu likt domāt, ka šis bauslis attiecas tikai uz tiem, kas jau stājušies laulības attiecībās. Patiesībā šis bauslis ir adresēts visiem cilvēkiem. Tas, pirmkārt, aizliez piekopt Dieva nepavēlētas seksuālās attiecības. Otrkārt, aizliez piekopt Dieva pavēlētas seksuālās attiecības aizliegtā veidā, tas ir – ārpus vīra un sievas laulības dzīves. Tā nu visa veida dzimumattiecības, kuras notiek pirms vai ārpus vīra un sievas laulības vienības un kuras nav Dieva pavēlētas, ir 6. bausla pārkāpums. 6. bauslis runā par uzticības laušanu. Tas pats vārds bieži izmantots, lai aprakstītu cilvēku un Dieva attiecības. Jo likumsakarīgi, ka uzticība cilvēka un Dieva attiecībās vedīs arī pie uzticības cilvēku savstarpējās attiecībās. Un otrādi – neuzticība Dievam ved pie tādas situācijas, kādu varam vērot pasaulē, kad iekāres apmierināšana tiek ieceļta par visu pārējo attiecību atskaites punktu. Baušli uztur kārtību pasaulē pēc grēkā krišanas. Kā uguns dedzīna, ūdens slapina un sals saldē – tik pat nemainīgi darbojas arī Dieva pavēles. Tā šī baušla ievērošana sniedz lielu svētību, mieru un prieku gan laulātājiem, gan caur veselu ģimeni arī vienību.

Viss, kas mums ir, ir Dieva dots. Pateiksimies arī par šo lielo dāvanu un lūkosim, lai arī mēs esam "vārda darītāji un ne tikai klausītāji, paši sevi maldinādāmi" (Jēk. 1:22). **EKA**

Mums raksta

Labdien, avīzes redakcija!

Rakstu Jums pateicībā par tik, manuprāt, izdevušos ideju izdot draudzes avīzi. Man tā šķiet ļoti nepieciešama. Nemot vērā to, ka neesmu augusti īsti ticīgā ģimenē, man daudzas, pat ļoti sadzīviskas un vienkāršas, lietas par kristīgu dzīvesveidu un tradīcijām ir pilnīgi nezināmas. Lasot avīzes, esmu guvusi atbildes uz daudziem jautājumiem, un it kā vienkāršas lietas ieguvušas citu jēgu. Jāzāst, ka ārpus baznīcas man ir absolūti nekrītīga sabiedrība, es viena apmeklēju dievkalpojumus (ja apmeklēju :)), un tādēļ man ir nedaudz tāda kā izolētības sajūta, taikam esmu pārāk pasīva un kautrīga, lai ātri iegūtu jaunus paziņas. Tā es nācu, biju, aizgāju... nekādas kopības izjūtas ar draudzi neveidojās. Ľoti pārsteidzoši, bet avīze šo piederības sajūtu rada. Informācija par norisēm draudzē, iepazīšanās, kaut arī neklātienē, ar brīnišķīgiem cilvēkiem – tas viss caur Jums uzrunātām ikgviešām, kas atnācis uz baznīcu. Esu pārliecīnāta, ka avīzē aktīvo ļaužu pulciņu draudzē tikai darīs kuplāku. Ceru, ka atrisināsies finansiālās grūtības, kas varētu pārtraukt avīzes drukāšanu.

Vēlu Jums nezaudēt apņēmību avīzi izdot!

Ar cieņu – Vita Smiltiņa

Sludinājumi

BIKERU LASĪTĀJU KLUBS
aicina lasīt Bo Gīrca grāmatu
"Kristus baznīca".

To apspreidīsim 21. martā
plkst. 18.00 – Bībeles stundas laikā.

BIKERU DRAUDZES AVĪZE

Redakcija:

Bīkernieku 146, Rīga, LV-1079
e-pasts: bikeru.avize@e-apollo.lv

(C) Bikeru evaņģēliski luteriskā draudze

Finanšu pārskats

2006. gada decembris

Ienēmumi

Ziedoņumi no kolektēm	2 501,08
Draudzes nodoklis	198,10
Mērķa ziedoņumi diakonijai	828,51
Mērķa ziedoņumi draudzes vajadzībām	1 297,69
Mērķa ziedoņums baznīcas zvaniem	2 500,00
Ienēmumi par ūdens patēriņu	27,24
Hansabankas procenti	1,33
Kopā	7 353,95

Izdevumi

Saimnieciskie izdevumi	277,10
Draudzes darbinieku (5) algas	549,79
Ienākumu nod. (par draudzes darbiniekiem)	147,27
Sociālais nod. (par draudzes darbiniekiem)	247,83
Mērķa ziedoņums	347,08
Hansabankas pakalpojumi	21,10
Apsarde	35,40
Tālrunis	27,12
Elektroenerģija	4,33
Baznīcas zvanu iegāde	6 855,25
Medikamentu iegāde (diakonija)	49,38
Pabalsti (diakonija)	450,00
Saimnieciskie izdevumi (diakonija)	433,95
Kopā	9 445,60

BIKERU DRAUDZES AVĪZE

Nr. 2 (18)

2007. gada februāris

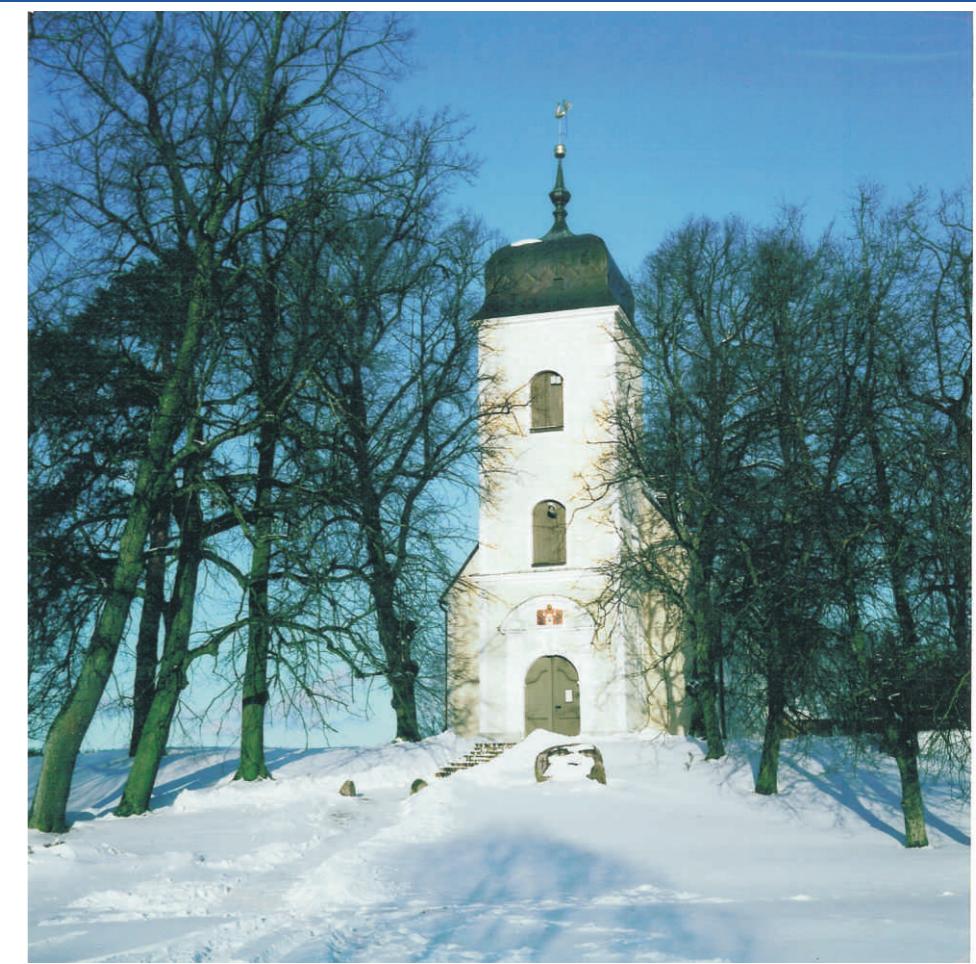
"Jo ikviens, kas dara ļaunu, ienīst gaismu un nenāk pie gaismas, lai viņa darbi netiku atlāti. Bet, kas dara patiesību, nāk pie gaismas, lai būti redzami viņa darbi, ka tie Dievā darīti." (Jη. 3:20–21)

Viņi ienīst gaismu, Kristus saka, – tādēļ, ka tie dara ļaunu; jo viņi dzīvo apkaunojošu dzīvi, kas gan viņiem pašiem šķiet vislabākā. Arī velns grib būt skaists un labprāt sēz tīrā vietījā; viņš negrib gulēt durvju priekšā, bet cēnas iekļūt cilvēka sirdī, un pie gaismas viņš negrib nākt. Velns cēnas aistrast aizsegū, lai viņa netaisnība nebūtu redzama. Bet nu tai jātiekt atlātai; jo nenotiek taču tā, ka saule neuzlēktu tādēļ, ka es esmu slinks un labprāt pagūlētu kādu stundu ilgāk. Nē, tā uzlec un atspīd, neslēpdama savu spožumu, lai gan man tas nav pa prātam. Tāpat ir jāuzlec Taisnības saulei. Un tādēļ arī jūs redzat, ka ir ļaudis, kuri negrib uzņemt gaismu, bet tiecas apslēpt un pasargāt savus grēkus un ļaunos darbus, nospēnīdam savu spriedumu. Jo viņi ne vien ir darījuši ļaunu, bet arī grib savus ļaunos darbus aizstāvēt, un tas ir divkārs grēks.

Turpretī dievbījīgie labprāt nāk pie gaismas, lai viņu darbus ikgviešām varētu redzēt un izvērtēt; viņi ļauj, lai arī velns tos pārbauda. Jo šie cilvēki ir atradusi labu pamatu – viņiem ir ticība; tie dzīvo ticībā un palīdz nabagiem. Labos darbus viņos paveic Dievs, tādēļ tie nemaz nevar būt ļauni. Un tādēļ dievbījīgs cilvēks var ļaut, lai kaut visa pasaule tiesā viņa darbus. Tāda ir tiešīga cilvēka priekšrocība – ja kāds viņa darbs tiek noraidīts, viņš pats saka: jā, tas tiešām nav nekas labs, cik tas atkarīgs no manis; bet darbi, ko manī dara mans Kungs, gan patiesīs ir labi. Ticīgais negrib saņemt nekādu godu – visus labos darbus viņš piedēvē Dievam; visu, kas viņam vajadzīgs, viņš grib iemantot Dievā. Viņš var staigāt un pastāvēt gaismā. Tas ir tiešī tas, par ko Kristus saka: "Bet, kas dara patiesību, nāk pie gaismas, lai būti redzami viņa darbi, ka tie Dievā darīti."

Mēs esam dzirdējuši, kāds ir mūsu mierinājums un vienīgā drošā palāvība, kam jākļūst par mūsu pamatu un patvērumu. Mēs zinām, ka cilvēkam, kurš grib būt kristītis, neklājas darboties, lai iemantotu pestīšanu savu darbu dēļ. Pestīšana iemantojama vienīgi Kristū, kas vienīgais ir visu samaksājis; tikai caur Viņu – un ne caur kādu citu – mums jānāk mūžīgajā dzīvošanā. Ja paļaujamies uz saviem darbiem, esam nostājušies pret Dieva ķēlestību.

Taču mums arī nav jāpaliek pilnīgi bez darbiem. Pārgalvīgi ļaudis saka: nu, tad jau man vairs nav jādara neviens labs darbs, lai iemantotu pestīšanu. Patiesi, tev vairs

Svēts mantojums

Mārtiņš Luters

nekas nav jādara savas pestīšanas, grēku piedošanas un sirdsapziņas glābšanas labā – tev pietiek ar ticību; taču tavam tuvākajam vēl visa nav diezgan, un tev viņam jāpalīdz vairot tēva mantojumu, lai tas kļūtu arvien lielāks un labāks – ne tādēļ, ka mantojums būtu jāiegūst ar darbiem; jo tas ir iegūts jau līdz ar piedzīmšanu. Tāpat arī, ja ticam Kristum, mēs jau esam mantinieki, un mums mūsu mantojums nav jāpelna ar darbiem; tomēr mums jāpalīdz Tēvam to vairot. Arī Svētās Pāvils Fil. 2:5–8 saka: "Savā starpā turiet tādu pat prātu, kāds ir arī Kristū Jēzū, kas, Dieva veidā būdams, neturēja par laupījumu līdzināties Dievam, bet Sevi iztukšoja, pieņemdam kalpa veidu, tapdams cilvēkiem līdzīgus; un, cilvēka kārtā būdams, Viņš pazemojās, kļūdams paklausīgus līdz nāvei, līdz pat krusta nāvei!" Tas ir – dzīvojiet, sekodami Kristus pieiemēram, palīdzēdami tuvākajam ar savu miesu un mantu, un nedomājet iegūt savas mantinieku tiesības ar darbiem! Sargājet savu dievbērnību – nevis ar uzpūtību un pārgalvību, bet ar ticību – un palīdziet izplatīt savu Tēva valstību!

Un mēs, kristieši, esam kā bērni, kas piedzīmuši sava tēva namā; viņi ar savu miesu un mantu, un nedomājet iegūt savas mantinieku tiesības ar darbiem! Sargājet savu dievbērnību – nevis ar uzpūtību un pārgalvību, bet ar ticību – un palīdziet izplatīt savu Tēva valstību!

Zīojums

Anatolija Borodkina akvarelis

Saudzi, Tēvs, saudzi!

2007. gada 25. janvārī no rīta mūsu dievnama bēniņos izcēlās ugunsgrēks (bijā sākušas gruzdēt un degt griestu sijas un bēniņu grīdas dēļi), kas – pateicība Dievam! – tika ļoti savlaicīgi atklāts un nodzēsts. Ugunsgrēka izcelšanās apstākļi un cēloņi pagaidām vēl nav īsti skaidri, taču viena lieta šajos notikumos pilnīgi noteikti redzama – tā ir Dieva lielā ūželastība pret mums un Viņa mīlestības pilnais pasargājums mums un mūsu dievnamam. Ja tas tā nebūtu, mēs vienā mirkli būtu palikuši bez sava dievnama.

25. janvārī rītā draudzes mācītājs Aleksandrs Bite kopā ar LELB Liturgijas komisijas vadītāju Vili Kolmu devās uz Bīkeru baznīcu, lai sakristejā strādātu pie jaunajā dziesmu grāmatā iekļaujamo dziesmu tekstu uzlabošanas. Neko īpašu nepamanījuši, tie kērās pie darba. Taču pēc kādas stundas (ap pulksten 10.30) pa sakristejas durvīm ieskrēja kāds cilvēks un steigšus devās uz baznīcas telpu. Uz jautājumu "Kas noticis?" viņš tikai ātri atbildēja: "Jūsu bēniņi deg!" – Bija atbraukuši ugunsdzēsēji, lai dzēstu ugunsgrēku, bet galvenā baznīcas ieeja ir slēgta.

Tikuši iekšā baznīcā, ugunsdzēsēji tūdaļ kērās pie darba. Notikuma vietā drīz ieradās arī vairāki draudzes darbinieki (I. Ozoliņš, A. Kalniņš, J. Balodis, E. Bite) – tie centās novērst citus iespējamos postījumus, kas varētu rasties no ūdens, jo dega bēniņu daļa virs luktas, kur atrodas visa mūzikas aparātūra, notis; jāglāb bija arī balkona un baznīcas zāles grīda, ko ūdens varētu sabojāt.

Ugunsdzēsēji tika ar savu darbu galā ļoti ātri un profesionāli – uguns nelaime tika apturēta. Kā vēlāk stāstīja ugunsdzēsēju vienības inspektors, mums

esot ļoti paveicies, jo degšana sākusies no rīta, nevis naktī un kāds nejauši garām braucējs varējis ieraudzīt dūmus un izsaukt ugunsdzēsējus. Ja ugunsgrēks būtu iesācies naktī, tad tas būtu kļuvis pamanāms tikai tad, kad jau būtu redzamas uguns liesmas, t.i., degtu jumta konstrukcijas. Tad dievnamās droši vien būtu pagalam. Ja ugunsgrēks būtu bijis ievērojami plašaks, tad ugunsdzēsēji neko īsti nevarētu palīdzēt arī dienā, jo "Rīgas ūdens" esot nojēmis abus tuvumā esošos hidrantus (īpašus krānus, no kuriem

ugunsdzēsēji var ķemt ūdeni). Kā teica ugunsdzēsēju inspektors, "būtu kā tajā anekdotē – ugunsdzēsēji atkal atbraukuši bez ūdens...".

Arī tas, ka ugunsdzēsēji varējuši ierasties tik ātri, nebija bez Dieva palīdzības. Dispečers, kas pieņemis izsaukumu, esot saņēmis ziņu, ka degot baznīca Bīkerniekus ielas pašā galā. Tādēļ, izpētījis kartē, ka tā varētu būt jaunuzceltā baptistu baznīca pie apvadceļa, netālu no Sunīšu ezera, viņš sūtījis ugunsdzēsēju vienību turp. Laimīgā kārtā ugunsdzēsēji braukuši garām mūsu baznīcāi un pamaniņusi dūmus, kas vēlās no mūsu dievnama, un sapratusi kļūdu. Paldies Dievam!

Pirms aizbraukšanas ugunsdzēsēji piekodināja ilgāku laiku vērot, vai vēl kur negruzd un neceļas dūmi. Sākumā nebija īsti saprotams, kā tad īsti ir, jo griestu sijas taču salietas ar ūdeni un aukstajā gaisā (jumta logi un torņa lūkas tika turētas valā) ceļas garaiņi, bet, kad ūdens atdzisa un sāka sasalt, tad varēja redzēt, ka vienā vietā vēl kaut kas gruzd. Bija jālej virsū ūdens un atkal jāgaida, lai pārliecīnatos, ka gruzdēšana beigusies. Tikai pēc vairākām šādām reizēm kļūst skaidrs – nu patiesības vairs negruzd. Protams, arī tad vēl kāds palaikam ierodas pārbaudīt, vai gruzdēšana nav atsākusies.

Rezultātā ugunsgrēka nodarītie postījumi ir salīdzinoši nelieli – izdegusi apmēram pieci kvadrātmetri bēniņu grīdas un nedaudz apdegušas sijas, kas notur griestus virs luktas. Protams, būs jātaisa remonts un ar laiku arī jāliek jauni griesti, kuros ugunsdzēsēji ir izkaluši caurumu, lai ūdens varētu notecēt zemē un tie neiebruktu no ūdens svara. Vēl kā laimi nelaimē var uzskaitīt to, ka mums vēl nebija ērģēju, kas, visticamāk, tikt bojātas no netīra ūdens, kas plūda no griestiem.

Sargi mūs, Debesu Tēvs! **BDA**

Lasītājs jautā

Lūdzu, paskaidrojet – kas ne mūžam netiek piedots? Marka evaņģēlijā 3:28, 29 ir šādi vārdi: "Patiesi Es jums saku: "Visi grēki cilvēku bērniem taps piedoti, ir pat zaimi, ar ko tie Dievu zaimo. Bet, kas Svēto Garu zaimo, tas ne mūžam nedabū piedošanu, bet ir sodāms ar mūžīgu sodību."

Avīzes lasītāja

Atbild draudzes mācītājs Aleksandrs Bite

Palasot plašāk šo Rakstu vietu, ieraugām kādu norādi, kas palīdz rast atbildi uz Jūsu jautājumu. Mazliet iepriekš rakstīts: "Un tie rakstu mācītāji, kas bija nākuši no Jeruzālemes, sacīja: "Viņam ir Belcebuli, un Viņš izdzēn ļaunos garus ar ļauno garu virsnieka palīdzību,"" – bet Jūsu norādītā citātā turpinājumā skan evaņģēlija autora komentārs: "Jo tie sacīja: "Viņam ir nešķīsts gars." Tātad Jēzus šos vārdus par nepiedodamo grēku izsaka kā atbildi uz atnākušo rakstu mācītāju apsūdzību. Pretinieki apsūdz Jēzu, ka Viņš darbojas ļaunā gara spēkā. Tātad tā nav apsūdzība pret Jēzu vien, bet arī apsūdzība pret visu Viņa darbu un Svēto Garu, kurš šajos darbos izpaužas.

Citiem vārdiem sakot, tā nav vienkārši nezināšana vai neizpratne par Dieva darbu, bet ļaunprātīga un apzināta Dieva Gara darba noliegsana un piedēvēšana velnam. Turklat šādu grēku, kā izsenis uzskata krietiņi baznīcas skolotāji, nevar veikt neapzināti vai aiz nezināšanas, bet tikai tad, ja cilvēks iepriekš ir skaidri atzinis patiesību un no tās ļaunprātīgi novērsies (līdzīgi kā jūdi minētajā Rakstu vietā, jo viņi skaidri atzīst, ka Jēzus darbs ir vērts pret Sātanu, taču naidīgi noraida šo darbu). Šāds grēks nevar tikt piedots, ja no tā neatgriežas. Kāpēc?

Tas nav iespējams tāpēc, ka cilvēks, kas atrodas šajā grēkā, novēršas tieši no tā Dieva darba, kurā viņam Dieva piedošana tiek piedāvāta un dota, – no Evaņģēlija. Tātad cilvēks, kas pēc novēršanās no patiesības nicina un noraida grēku piedošanu Evaņģēlija vārdā un sakramentos, zaimo Svēto Garu, un, ja viņš neatgriežas, saņems mūžīgu sodību. Citaide tas ir ar neapzinātu Dieva zaimošanu, kas var tikt piedota pat tad, ja cilvēks no tās neatgriežas. Ja cilvēks, kurš tie Dieva ūželastības Evaņģēlijam, neapzināti zaimo Dievu (piemēram, ticēdams kādai maldu mācībai un to sludinādams, un meli par Dievu vienmēr ir zaimojoši) un pat pirms savas nāves nenāk pie skaidras patiesības atzīnas, un mirst neatgriezies no sava grēka, bet tomēr līdz savai pēdējai stundai paļaujas uz Dieva piedodošo ūželastību, tad šie neapzinātie zaimi viņam tiek piedoti. **BDA**

Kristības un iesvētības

4. februāra rītā mūsu dievnāmā tika iesvētīti Ģirts Belasovs, Aiga Raginska, Juris Stacēvičs un Māra Berga, bet kristīts un iesvētīts tika Aivars Bergs. Uz sarunu aicināju Aivaru un Juri.

Mēs zinām, ka tas, kas mūs ved pie ticības, ir Dievs, tomēr katram tas notiek citādi. Kāds bija jūsu ceļs uz draudzi?

Aivars. Pašā sākumā bija doma, ka bērnu vajag nokristīt. Bet pēc tam dzīvē viss iegrozījis tā, ka sāku ticēt uz kaut ko, nācā kaut kāda saprāšana, sāku par tām lietām domāt. Tāpat kā visi, es ticēju, ka ir kaut kas augstāks, bet tagad man ir konkrēts Dievs. Septembrī es sāku mācības, lai varētu kļūt par krustīvu, bet tagad zinu, ka tam visam vajag citu pamatu.

Juris. Jau no agras bērniņas Dievs bija manī, bet es tā arī nebiju atradis īsto baznīcu un īsto draudzi. Gāju dažādās baznīcās, bet loti reti. Visbiežāk tās bija katoļu baznīcas.

Vairākus gadus piedalījos Mateja baptistu draudzes rīkotajās nometnēs. Tur satiku Aiju, un viņa uzaicināja atnākt uz Bīkeru draudzi. Man patika, ka šeit ir atvērti cilvēki, mācītājs interesanti vada dievkalpojumus. Tā es sāku nākt uz mācībām. To laikā es uzdevu mācītājam ļoti daudz jautājumu, visvairāk par dievkalpojumu. Citās baznīcās ir tā, ka katru dievkalpojumu pielāgo citai tēmai, un līdz ar to arī katrs dievkalpojums it kā iznāk citādāks. Mācītājs Aleksandrs Bite man daudz ko pastāstīja par dažādām tēmām – par grēksūdzi, par Svēto Vakarēdienu.

Iepriekš mana izjūta bija apmēram tāda – Dievs ir, tas mani saista, bet es nezināju, kāpēc jāiet uz baznīcu. Bet mācītājs man izskaidroja, ka baznīcā ir Jēzus klātbūtne. Šeit, Bīkeros, ir atbalsta sajūta, un mācītājs izskaidro tās lietas, kas nav saprotamas

Aivars un Māra Bergi

Kas jums šķita īpaši svarīgs pašā Kristību dievkalpojuma laikā?

Juris. Īpaši jau bija tas, ka tieši mums bija šīs dievkalpojums. Un es apzinosis, ka esmu kļuvis tuvāks Dievam, esmu kļuvis īstens Dieva bērns. Dievam par to lielāks prieks, un man, protams, arī.

Aiga Raginska un Ģirts Belasovs

Kurš no solījumiem Dievam un draudzei šobrīd šķiet visgrūtāk izpildāms?

Juris. Protams, par grēkiem. Par tiem visbiežāk jādomā, jo nespējam izpildīt Dieva gribu un ik dienas grēkojot. Bet viens solījums man šobrīd šķiet īpaši grūti izpildāms. Tas bija apmēram par to, ka vajag Dieva vārdu apliecināt un no Dieva mācības neatkāpties arī vajāšanās un bēdās, un nāves brīdī, kad tevi spīdzina, galē nost. Šobrīd man ir grūti iedomāties, ka varētu to tā izpildīt.

Vai jums jau ir bijušas situācijas, kad ir nācies savu ticību apliecināt?

Aivars. Nē, nav bijušas. Man neviens nav prasījis, bet es domāju, ka man tas problēmas nesagādātu. Arī darbā man visi zināja, ka eju mācībās, lai tikt krištīts. Es nevaru iedomāties, ka man varētu būt grūti apliecināt, ka esmu kristītis.

Eva Lūse

Lūgšana

Žēlīgais Dievs, Tu mūsu Kunga Jēzus Kristus Tēvs!

Tā ir Tava ūželastība vien, ka Tava draudzē esmu piedzimis un caur svēto Kristības mazgāšanu uzņemts Tava mīlā Dēļa Jēzus Kristus ganāmā pulkā un nu Viņš vada mani Tava dārgā vārda ūželainajās ganībās un pie mūžīgās dzīvības skaidrā ūdens, kas atspirdzina manu dvēseli un sniedz spēku Tev kalpot garā un patiesībā. Paklausī manu lūgšanu un uzturi man šo svētā mantojuma tiesu, un es visspēcīgais Sargs un Glābējs Saviem ticīgiem, kas Tavu vārdu pazīst. Piemini, Kungs, Savu derību un ūželastības apsolījumus – Tu Savējos mūžam nevari aizmirst, Savās rokās Tu tos es ierakstījis! Ak, dod tiem būt mīlestībā savienotiem – kā viena sirds un dvēsele! Lai tie Tavu vārdu tur mīlu un ar dievbijīgu dzīvošanu viens otru mudina ar savu gaismu spīdēt ūzīžu priekšā, ka tie viņu labos darbus redz un Tavam vārdam dod godu.

Glāb un glābā Tavas ganības jēriņus, mūsu mīlos mazos bērniņus, ka tie mājās un skolās top audzinātī Tava vārda atzīšanā un ticībā Tev agri top pievesti, un uzaug Tavā mīlestībā.

Stiprini mūsu brāļus un māsas, kam jādzīvo starp ļaudīm, kas Tavu patiesību ienīst, ka tie netiek novērstī ne ar varu, nedz viltu; pasargi tos no viņu ienaideņiem, priezīni bēdās, palīdzi tiem visās bailēs, ka tie arvien paliek ticībā, godīgi dzīvodami, pacietīgi bēdās un neužvarēti līdz pat nāvei.

Dod, ak, Kungs, drīzumā atspīdēt Tavam godības pilnajam laikam! Lai Bābele krīt! Lai pagānu pilnuma ieiet Tavā valstībā un viss Israēls top izglābts, Tavs vārds lai top pagodināts no rītiem līdz vakariem, un lai visā pasaulē ir viens pats Gans un viens pats ganāmās pulks.

Un, kad Tavas draudzes ciešanas un cīnišanās laiks būs galā, tad dod tai pēc grūtā cīniņa saņemt dzīvības vainagu, kur visi svētie, Tava vaiga priekšā sapulcīnāti, Tevi vienā mutē slavēs neizsakāmā liksmībā, skatīdamī Tavu godību, Kungs Jēzu, ko Tavs Tēvs Tev devīs no mūžības uz mūžību.

Āmen.

(Lūgšana no Vidzemes dziesmu grāmatas, 1891.)

Kristīgai dzīvei**Astoņas lietas, kuras der zināt par laulību**

Guntars Baikovs

Laulība ir viena no lielākajām dāvanām, kādas Dievs cilvēkiem ir devis. Taču izpratne par laulību bieži vien ir visai dažāda arī kristiešu vidū. Tā kā kristiešu dzīves norma un pamats ir Dieva vārda atklāsme Svētajos Rakstos, tad arī mēs uzziņai izmantosim tieši šo avotu. Īsi aplūkosim, ko Raksti mums atklāj par laulību.

1. Vīrietis un sieviete ir radīti laulībā.

Lai visu labi saprastu, sāksim no paša sākum, no radīšanas. 1.Moz 1:26–27 varam lasīt, ka Dievs nolēma radīt cilvēku pēc savā tēla un līdzības. Un tad viņš radīja cilvēku, vīrieti un sievieti. Zīmīgas ir divas lietas. Pirmā – Dievs sacīja: "Radīsim cilvēku". Tas ir vienskaitlis. Un tad tiek paskaidorots, ka Dievs radīja cilvēku – vīrieti un sievieti. Un te jau ir runa par divām personām. Turklat senebreju valodā rakstīts nevis: *vīrieti un sievieti*, bet gan: *radīja cilvēku, vīrišķu un sievišķu*. Tā redzam, ka jau iesākumā pēc Dieva nodoma cilvēks bija vīrišķs un sievišķs. Vārds "cilvēks" vienādā mērā ietver abus dzimumus. 1.Mozus grāmatas 2. nodalā detalizēti aprakstīta cilvēka radīšana. 1.Moz 2:18 Dievs uzreiz pēc pirmā cilvēka radīšanas saka zīmīgus vārdus. Mums tie tulko 'nav labi cilvēkam būt vienam', taču tie nozīmē arī 'nav labi būt atšķirtam'. Tas norāda, ka Dievs jau iesākumā bija paredzējis cilvēku kopdzīvi. Un tad seko Dieva lēmums: "Es tam darīšu palīgu, kas atbilstu vijam." Vārds "atbilstu" arī prasa nelielu komentāru. Iedomāsimies ainu no kinofilmas, kad divi varoņi šķiroties pārplēš uz pusēm naudas zīmi, lai satiekoties to izmantot kā pazīšanās zīmi. Šīs divas daļas ir atšķirīgas. Katra ir citāda, tomēr tās pilnīgi atbilst viena otrai un tikai abas kopā veido veselumu. Tā arī pēc Dieva radīšanas nodoma cilvēks tika radīts vīrišķs un sievišķs, lai abi kopā veidotu vienu veselumu – cilvēku. Jo tikai tad, kad abi dzimumi bija radīti, Dievs atzina, ka cilvēks ir izdevies labs.

2. Vīrs un sieva ir Dieva iedibināti amati.

1.Moz 2:21 lasām, ka Dievs iemidzināja pirmo cilvēku un ļēma gabalu tā mīses un kaulu un darināja vijam sievu. Iepriekšējā pantā varam lasīt, ka cilvēks jau bija meklējis sev palīgu starp visām dzīvajām radībām, kādas Dievs vijam bija pievedis, bet nebija atradis. Te redzam vēl kādu lietu – pirms cilvēks bija apveltīts ar apbrīnojamu spēju redzēt lietu būtību.

4. Laulība Dieva priekšā tiek dibināta vienojoties.

Vārds laulība Svētajos Rakstos ir minēts tikai pāris reizes un arī tad ar nozīmi 'kāzas'. Kas tad ir vīra un sievas vienības sākums? 1.Moz 2:23 lasām pirmā cilvēka pravietojumu, ka "tādēļ vīrs atstās tēvu un māti un pieķersies savai sievai". Vēl nebija ne tēvu, ne māsu, bet jau tad cilvēks saredzēja laulības iedibināšanas veidu. Kad piedzīstam un kamēr augam, mūsu svarīgākas attiecības ir – vecāku un bērnu attiecības, kuras mums pamāca 4. bauslis. Taču, kad esam pieauguši, tad noteiktā brīdi par pašām svarīgākajām attiecībām kļūst vīra un sievas attiecības. Par laulības aizsākumu pēc būtības un Dieva priekša varētu saukt brīdi, kad vīrietis un sieviete abpusēji vienojas par kopdzīves uzsākšanu, par mūža vienības dibināšanu un dara to publiski zināmu. Vārds "pieķersies" bieži lietots arī aprakstot cilvēku un Dieva attiecības. Un šī vārda precīzākā nozīme sevī ietver uzticību jeb uzticīgu pieķeršanos. Tieši uzticība ir laulību iedibinošais un visa mūža garumā uzturošais pamats. Kādēļ tad nepieciešama cilvēku izpratnē bija cieši saistīti. 1.Moz 2:23 pirms cilvēks nosauk lietu būtību. Un te sieviete tiek nosaukta par sievu, burtiskā tulkojumā – par vīreni, jo no vīra tā ļemta. Tā pirms cilvēks pilnīgā saskaņā ar Dieva nodomu vīrišķs un sievišķs cilvēku nosauc par vīru un sievu. Katram dzimumam tiek iedibināts atbilstošs amats.

3. Katram amatam ir savi uzdevumi.
Kā jau katram amatam, arī vīram un sievai katram ir savi uzdevumi. Kad pirms cilvēks vēl bija viens, Dievs viņam uzdeva kopt un sargāt Ēdenes dārzu (1.Moz 2:15). Un jau tad cilvēks meklēja palīgu. Tad Dievs radīja palīgu, kas viņam atbilstu. Taču, kad tika radīts palīgs, Dievs cilvēkiem dotos uzdevumus cēla jaunā pakāpē – "Augļojeties un vairojeties! Piepildiet zemi un pakļaujiet sev to." (1.Moz 1:28) Vēl par amatu uzdevumiem Dievs netieši runā pēc grēkā krišanas (1.Moz 3:16–19), kad norāda, kā cilvēku uzdevumi tiks grēka skarti. Šīs Rakstu vietas apkopojot, redzams, ka Dievs savus uzdevumus vispirms uzdot vīram. Un tie ietver gan zemes pakļaušanu un apkopšanu, ko mēs varētu dēvēt arī par savu nama apgādāšanu, gan zemes piepildīšanu. Atslēgas vārds sievas amata pienākumiem ir – palīgs. Palīgs vīram vija uzdevumos, jo sevišķi tajā īpašajā veidā, kuru Dievs tikai sievietei ir uzticējis. Līdzdarboties Dievam pašā lielākajā un cildenākajā darbā – jauna cilvēka radīšanā. Taču par cilvēku netop tikai piedzīmstot – par cilvēku ir jāizaudzina. Tā vīrs ar sievas palīdzību gādā par savu namu, lai abi kopā – un jo īpaši sieva – varētu piepildīt Dieva pavēli "Augļojeties un vairojeties!".

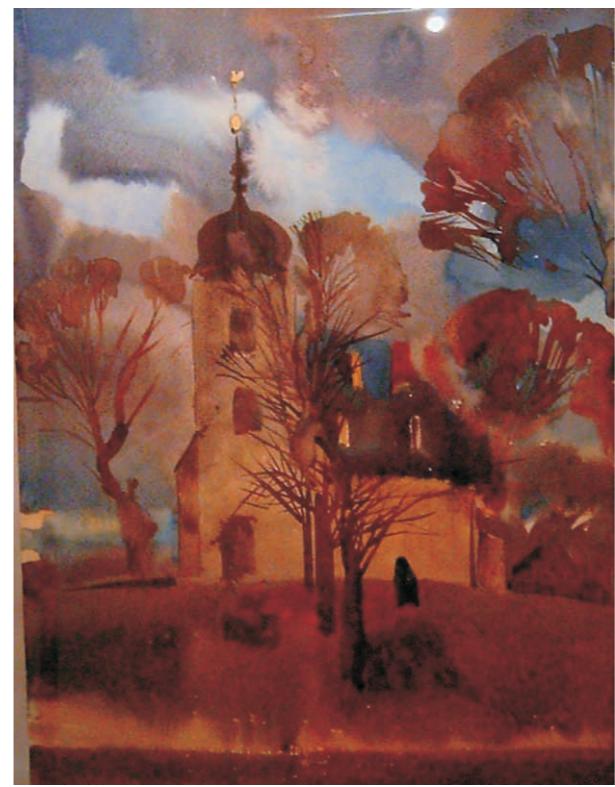
(Turpinājums 8. lpp.)

Saruna**Atzīšanās mīlestībā**

Aleksandrs Bite

No šā gada 15. janvāra līdz 4. februārim Melngalvju namā bija skatāma ukraiņu izcelsmes mākslinieku darbu izstāde, ko ar Ukrainas vēstniecības atbalstu rīkoja Latvijas Ukraiņu biedrība. Šajā izstādē bija skatāmi arī seši brīnišķīgi akvareļi, kuros attēlots Bīkeru dievnams dažādos gadalaikos. Tos visus ir gleznojis viens autors – mākslinieks Anatolijs Borodkins. Nav brīnumi, ka tas mūs mudināja tikties ar mākslinieku un uzzināt ko vairāk par šo neparasto gadījumu.

Pirmajā šī gada sniegotajā dienā tikāmies ar mākslinieku mūsu dievnama sakristejā. Tikko uzsndzis sniedziņš – tīrs, balts, un dievnamā vēl ož pēc ugunsgrēka. Izstāstu māksliniekam par to, kā Dievs mūs saudzējis un pasargājis mūsu dievnamu, tad aicinu viņu uz sarunu.

Anatolijs Borodkins dzimis Simferopolē un mūža lielāko daļu nodzīvojis Krimā, tur arī ilgu laiku strādājis par mākslinieku. Viņa vectēvs bijis latviešu sarkanais strēlnieks, kas pēc Deņikina armijas sagrāvēs apprecējies un palicis Krimā uz dzīvi. Savukārt Anatolijs ieprecējies latvietē un no Krimas pārcēlies uz Latviju. Tā nu viņš no 1984. gada bieži ciemojas, bet kopš 1997. gada pastāvīgi dzīvo un strādā Latvijā.

Anatolijs un viņa sieva ir keramiķi, bet glezniecība ir Anatolijsa vaļasprieks. Uz sarunu mākslinieks ir paņemis līdzi prāvu mapi ar apmēram 30 akvareļiem, kuros attēloti mūsu bāzīca. Turklat tie vēl neesot visi, lieši kā formāta darbi esot palikuši mājās, tāpat arī tie, kas gleznoti pēc atmiņas. Līdzī ļemti tikai tie, kuri gleznoti dabā. Tos aplūkojot, saruna risinās tālāk.

"Es dzīvoju Juglā un,

pastaigājoties šajā apkārnē, apjautu, ka ir tāda vieta, kur man gribas atgriezties, kur man ir interesanti un gribas strādāt, gleznot. Atrodoties šajā apkāimē un vērojot dievnamu no dažādiem skatu punktiem, nav iespējams nerēdēt un nespastāstīt, ka tas ir vienas apkārtējās centrs. Šī ir ļoti īpaša un svētīga vieta. Tāpēc man šeit gribas būt. To, protams, ir grūti izteikt vārdos – vienkārši kaut kas strāvo no šīs vietas un

dažādos gadalaikos un noskaņās. Tā vien šķiet, ka tie akvareļi ir tāda kā dvešeles dienasgrāmata – brīziem skumja, brīziem priečīga, brīziem apcerīga, sapnaina. Arī viņš pats saka: "Es nāku šurp kā uz svētkiem, un svētki, kā zināms, mēdz būt dažādi – daži ir jautrāki, citi – skumjāki. Šeit esmu atradis vietu, kur manai dvēselei ir svētki, kur vienkārši jūtos labi. Reizēm es nāku šurp arī ar sievu un dēlu, un blakus vītrāžu darbnīcā strādā mans draugs, arī viņiem šī vieta šķiet īpaša."

Runājam arī par izstādi, kurā viņa akvareli skatāmi. "Šī izstāde man bija lieliska iespēja atzīties savā mīlestībā uz Bīkeru baznīcu; un es to izdarīju, izstādīdam sešus akvareļus, kuros tā attēlo. Daudz gleznoju arī citās Latvijas vietas, taču šoreiz vēlējos parādīt tos darbus, kas manai sirdij vistuvākie."¹

LUTERISMA ANATOMIJAS ĪSAIS KURSS NE TIKAI IESĀCĒJIEM

Aleksandrs Bite

(4. turpinājums.)

Attaisnošana ticībā – *corpus doctrinae* sirds

Iepriekšējie trīs mūsu ticības apliecinājumi par savu ticības pamatu, norobežodamās no senatnes maldu mācītājiem, kas noliedza mācību par Svēto Trīsvienību, Bībeles patiesību par cilvēka samaitību un Kristus patieso cilvēciskumu un dievišķumu. Šis Augsburgas ticības apliecinājumā izteiktais atgādinājums bija nepieciešams tādēļ, ka daudzi tālaika teologi bija ļoti novirzījušies no baznīcas sākotnējās mācības.

Galvenā Romas baznīcas teologu novirzīšanās no dievišķās Svēto Rakstu patiesības skāra mācību par iedzimto grēku. Cilvēks vairs netika uzskatīts par pilnīgi grēka samaitātu un nespēcīgu Dieva bauslības prasību priekšā. Šādu spriedumu par cilvēku nedrīkstēja atstāt bez ievēribas, jo šis jautājums ir tik pat svarīgs kā slimniekam pareizi uzstādīta diagnoze. Kā jau iepriekš tika uzsvērts, lai pareizi un sekmīgi ārstētu, vienmēr ir jāatceras diagnoze un jāsaprot, ko diagnosticētā slimība nodara visam slimniekam organismam kopumā. Tāpat kā medicīnā, arī teoloģijā ir bezatbildīgi un nozīmīgi aizmirst īsto diagnozi un "cerībā uz labāko" cīnīties vienīgi ar slimības simptomiem, cerot, ka viss jau tāpat atrisināsies.

Romas baznīca, bezatbildīgi atstādama bez ievēribas vai pat pārgrožidama grēciniekam uzstādīto Svēto Rakstu diagnozi, ir radījusi tādu ārstniecības veidu, kas nav atrodams Svētajos Rakstos un varētu derēt vienīgi slimniekiem ar kādu vieglāku diagnozi. Tā prasīja no grēciniekim, lai viņi paši ar dažādiem paņēmieniem klūst arvien svētāki, līdz sasniedz pilnību un tā top izglābti Dieva tiesas priekšā.

Bet Dieva spriedums par šādu "medicīnu" ir skarbs: "Tie grib Manas tautas vainu pavirši dziedināt, sacīdam: miers, miers! – kur miera nav. Tien būs jāpaliek kaunā, tādēļ ka tie darījuši negantību; un tomēr tie nekaunas,

nosarkšanu aiz kauna tie vairs nepazīst. Tādēļ tie kritīs, kad notiks krišana, laikā, kad Es tos sauksu pie atbildības, tie kritīs!" saka Tas Kungs. (Jer. 6:14–15)

Tāpat Dievs caur pravieti arī atklāj, ko šādā situācijā darīt: "Tā saka Tas Kungs: "Uzlūkojet dzīves gaitas ceļus un izpētiet, kurš ir senlaikos bijis tas labais svētības un laimes ceļš, tad stāgājiet pa to, un jūs atradīsīt mieru savai dvēselei!" (Jer. 6:16) Mūsu baznīcas ticības tēvi vienmēr ir aicinājuši baznīcu meklēt seno jeb sākotnējo Svētajos Rakstos Dieva atklāto svētības un laimes ceļu.

Tieši tāpēc nākamais ticības artikuls, kas ir veltīts attaisnošanai Dieva priekšā, ir izteikts stingrā saskaņā ar Dieva uzstādīto diagnozi grēciniekam: "Tiek arī mācīts, ka cilvēki netiek attaisnoti Dieva priekšā ar saviem pašu spēkiem, nopelniem vai darbiem, bet viņi bez maksas Kristus dēļ tiek attaisnoti ticībā, kad viņi tie, ka ir pieņemti žēlastībā un ka grēki piedoti Kristus dēļ, kas ar Savu nāvi ir gandarījis par mūsu grēkiem. Šādu ticību Dievs pieņem kā taisnību Savā priekšā (Rom. 3–4)." Protams, šis izteikums vairāk līdzīnās tiesas zāles, nevis medicīnas iestādes valodai, kas tiek lietota šajā rakstā, taču jāatzīst, ka diagnozes uzstādīšana un atbilstoša ārstniecības kursa nozīmēšana neko daudz neatšķiras no tiesas. Nabaga slimnieks ar mirstamu kaiti ārstu konsilijs priekšā nejūtas labāk par noziedznieku, kas pelnījis nāvi – tiesas priekšā. Tādēļ vēl jo priečīgāk skan Evaņģēlijs šajos šķietami sausajos vārdos, ka nāvi pelnījušie grēcinieki "bez maksas Kristus dēļ tiek attaisnoti ticībā, kad viņi tie, ka ir pieņemti žēlastībā un ka grēki piedoti Kristus dēļ, kas ar savu nāvi ir gandarījis par mūsu grēkiem. Šādu ticību Dievs pieņem kā taisnību Savā priekšā." Tas ir tāpat kā nāvei lemtam slimniekam dzirdēt: "Dievs, tavs Ārsts, saka: "Tu nemirsi, bet gan gavēsi. Dzīvosi mūžīgi!"

Arī Romas baznīca, protams, neteica, ka grēcinieka būtu jātiekt galā ar grēku vienam pašam, bet gan – ar Dieva palīdzību. Protams, ja slimība nav nāvējoši bīstama, tad ārsts var palīdzēt cilvēkam ar to tikt galā pašam. Ja slimība ir nāvējoša, tad ar to jātiekt galā ārstam vienam, slimnieka aktivitātes var nākt tikai par īaunu. Ja slimība nav nāvējoši bīstama, tad ārsts var dot slimniekam padomus, ko viņam pašam darīt lietas labā – ēst vitamīnus, vingrot, vairāk uzturēties svaigā gaisā un citas tamīldzīgas lietas. Ja slimība ir nāvējoša, tad ir tikai viens padoms slimniekam – palauties vienīgi uz to, ko dara ārsts, jo tad ārsts ir tas, kas dara visu. Un Svētie Raksti vēsta par

grēcinieku kā mirušu jeb reanimējamu grēka slimnieku ("Arī jūs bijāt miruši savos pārkāpumos un grēkos", Ef. 2:1) un mums atklāj grēcinieka pestīšanu kā vienīgi Dieva paša darbu Kristū ("Bet Dievs, bagāts būdams žēlastībā, Savā lielajā mīlestībā, ar ko Viņš mūs ir mīlējis, arī mūs, kas savos pārkāpumos bijām miruši, darījis dzīvus līdz ar Kristu: žēlastībā jūs esat izglābti!"), Ef. 2:4–5)

Augsburgas ticības apliecinājums ceturtais artikuls (*Par attaisnošanu*) šo mācību izsaka patiesi un skaidi. Tāpēc tas ir kā robežšķirtne, kas nošķir evaņģēlisku mācību, kas pamatoata Kristus darbā, no neevaņģēliskas, bauslībā un cilvēka paša darbos un nopelnos pamatotas reliģijas. Jo tālāk baznīca savā mācībā aiziet prom no šī Evaņģēlijā, jo nekrīstīgākā, mātītīgākā un pagāniskākā tā kļūst savā ticībā.

Sajā artikulā cieši un saskanīgi apkopotas vissvarīgākās ticības lietas: cilvēka patiesais stāvoklis Dieva priekšā (artikuls *Par iedzimto grēku*), Dieva darbs grēcīgā cilvēka pestīšanas labad (artikuls *par Dieva Dēlu*) un veids, kā cilvēks var šo maksas Kristus dēļ tiek attaisnoti ticībā, kad viņi tie, ka ir pieņemti žēlastībā un ka grēki piedoti Kristus dēļ, kas ar Savu nāvi ir gandarījis par mūsu grēkiem. Šādu ticību Dievs pieņem kā taisnību Savā priekšā (Rom. 3–4)." Protams, šis izteikums vairāk līdzīnās tiesas zāles, nevis medicīnas iestādes valodai, kas tiek lietota šajā rakstā, taču jāatzīst, ka diagnozes uzstādīšana un atbilstoša ārstniecības kursa nozīmēšana neko daudz neatšķiras no tiesas. Nabaga slimnieks ar mirstamu kaiti ārstu konsilijs priekšā nejūtas labāk par noziedznieku, kas pelnījis nāvi – tiesas priekšā. Tādēļ vēl jo priečīgāk skan Evaņģēlijs šajos šķietami sausajos vārdos, ka nāvi pelnījušie grēcinieki "bez maksas Kristus dēļ tiek attaisnoti ticībā, kad viņi tie, ka ir pieņemti žēlastībā un ka grēki piedoti Kristus dēļ, kas ar savu nāvi ir gandarījis par mūsu grēkiem. Šādu ticību Dievs pieņem kā taisnību Savā priekšā." Tas ir tāpat kā nāvei lemtam slimniekam dzirdēt: "Dievs, tavs Ārsts, saka: "Tu nemirsi, bet gan gavēsi. Dzīvosi mūžīgi!"

Ja atgriežamies pie iepriekšējā raksta daļā lietotā līdzības par Kristus nopelna salīdzinājumu ar pretgrēka imūnservumu, kas tiek dots nāvei lemtajam grēciniekam, tad artikuls par attaisnošanu ticībā parāda, kā šis imūnservums sasniedz grēcinieku dzīseli. Vienīgais veids, kā šis dziedinošais pretgrēka imūnservums, kas rodams Kristus svētajās asinīs, var ieplūst grēcinieka dzīselē, ir Svētā Gara radīta ticība. Šai ziņā ticība ir kā dzīseles roka, kas paņem, un mute, ar ko saņem Kristus devumu. Bez šādas Svētā Gara radītas ticības Kristus devums paliek ārpus dzīseles un nevar to dziedināt.

(Turpinājums sekos.)

Baznīcas gads

Gavēņa vai Ciešanu laiks

Laila Čakare

Kas tas par laiku, un kāpēc tas tiek dēvēts te vienā, te otrā vārdā? Un kas tās par ciešanām? Vai manas – tā pēc, kā man piespiedu kārtā no kaut kā jāatsakās? – Varbūt arī jūs kādreiz sev u z d o d a t s a d u s jautājumus.

Runa ir par Baznīcas gada periodu pirms Lieldienām. Noteikti būsiet kaut ko dzirdējuši par 40 dienām, kuras sāk skaitīt no Pelnī dienas. Bet kāpēc 'pelnī'? Un kāpēc 40, ja no šīs dienas, kas šogad iekrīt 21. februārī, līdz Lieldienām ir vairāk nekā 40 dienu?

Pārlapojot Bībeli, var noskaidrot, ka Jēzus, pirms uzsāka Savu kalpošanu, gavēja 40 dienas tuksnesi. Tas nozīmē – Viņš iztika bez pārtikas un ūdens. Tāpat Mozus 40 dienas bija kalnā, kur runāja ar Dievu, pirms saņēma no Viņa baušu plāksnes. Arī pravietis Elija savā 40 dienu ceļojumā cauri tuksnesim uz Horeba kalnu iztika bez ēdiena un dzēriena (1. Kēn. 19:8). Vai to Dievs sagaida no manis, no tevis un no ikvienu kristieša – lai mēs katru gadu 40 dienas neko neēstu un nedzertu? Tas tiešām būtu īsts ciešanu laiks!

Tomēr Dievs nekur Bībelē nav teicis, ka Viņa bērniem tā jārīkojas. Arī Baznīcas vēstures pirmsākumos neatrodam ziņas par 40 dienu gavēni. Irenejs ap 190. gadu vēstulē Romas bīskapam Viktoram norāda, ka Baznīcā nav vienprātības ne vien par Lieldienu svinēšanas laiku, bet arī par pirms tam ievērojamo gavēni: "Jo daži domā, ka ir jāgavē viena diena, citi – ka divas, bet daži uzskata, ka jābūt nepārtrauktam gavēnim četrdesmit stundu garumā." Turklat ievērojamas baznīctēvs uzsvēr, ka šajā jautājumā nav apstuļu iedibinātas tradīcijas.

Pirmās konkrētās ziņas par 40 dienās ilgu gavēnu periodu pirms Lieldienām ir no 4. gadsimta. Kā izriet no Aleksandrijas bīskapa Atanāsija vēstulēm, viņš uz to mudinājis Ēģiptes kristiešus. Tas gan nenozīmē, ka kopš tā laika visā kristīgajā pasaulē tika gavēts 40 dienas no vietas – dažādās baznīcās ir visai būtiskas atšķirības gan gavēņa ilgumā, gan veidā.

16. gadsimtā 40 dienu gavēnis pirms Lieldienām ir jau stabila baznīcas tradīcija. Tas sākās Pelni dienā un ilgst pilnas 40 dienas, neskaitot svētdienas. Tā kā jau kopš pirmbaznīcas laikiem svētdienas

dievkalpojums ir Kristus augšāmcelšanās svinēšana, uz svētdienām tika attiecināti Jēzus vārdi: "Kā kāzu ļaudis var gavēt, kamēr līgavainis ir pie tiem? Kamēr līgavainis ir pie viņiem, tie nevar gavēt. Bet nāks dienas, kad līgavainis no tiem taps atņems, tad tie gavēs tanis dienās." (Mk. 2:19–20)

Bija arī stingri noteikts, ko gavēni drīkst un ko nedrīkst ēst. Gaļa bija stingri aizliegta (kā sašutumā izsakās Kalvins – it kā ļaudis varētu ar to saindēties). Par atlauju lietot piena produktus bija jāmaksā īpaša baznīca nodeva. No iekārtās nodevu naudas pat tika uzcelta viena otra baznīca vai tās daļa (piemēram, tā sauktais "Sviesta tornis" – Ruānas katedrāle Francijā). Joprojām kā īpaši kuriozs dažādos izdevumos un enciklopēdijās tiek atstātīts gadījums ar bebru, kurš vai nu viss, vai arī tikai tā aste tika pielīdzināta zivij, tātad to drīkstēja ēst gavēni. Gardēžus tas ļoti iepriecināja.

Viss jau būtu labi, ja gavēnis kalpotu savam uzdevumam – turēt miesu paklausībā. Diemžēl tā izpratne un būtība tika pilnīgi sagrozīta un pārprasta. Luters gan rakstos, gan sprediķos ļoti asi vērsās pret to, ka gavēšana tiek uzskaitīta par labu darbu, "lai gūtu nopelnu Dieva priekšā, iznīcinātu grēku un iemantot žēlastību" (Baznīcas postilla, 4. sēj., 560.lpp.). Tādējādi gavēnis kalpoja nevis ticības stiprināšanai, bet gan tās postīšanai, jo mācīja paļauties uz saviem darbiem un nopelniem.

Bet ar to šis postošais un zaimojošais darbs vēl nebeidzās. Kalvins darbā Kristīgās reliģijas iestādījumi ar sašutumu vēršas pret to, ka gavēšana tiek uzskaitīta par labu darbu, "lai gūtu nopelnu Dieva priekšā, iznīcinātu grēku un iemantot žēlastību" (Baznīcas postilla, 4. sēj., 560.lpp.). Tādējādi gavēnis kalpoja nevis ticības stiprināšanai, bet gan tās postīšanai, jo kāsīja palīdzībā uz savas galvas" (Est. 4:1).

Trīsdesmitajos gados Latvijas skolās visai izplatīta skolēnu izklaide bija Pelni dienā mazus maišus ar pelniem nemanot piespraust kādam skolotājam pie drēbēm.

Luterānu baznīcās Latvijā Pelni dienas vietā agrāk tika noturēts Lielās lūdzamās dienas dievkalpojums, kurā pirms grēksūdzes un absolūcijas tiek lasīti bauši. Tādējādi galvenais uzsvars tika likts nevis uz simboliskiem atgādinājumiem, bet uz pašu Dieva vārdu. Dažviet tas bija trešdienā, citur – nākamajā svētdienā.

Ir ļoti zēl, ka Lielā lūdzamā diena šobrīd ir pilnīgi pazudusi no Latvijas luterānu kalendāra. Labi, ka tās saturs vismaz dažādās saglabājies. Jo pašā Dieva Bauslības vārds, manuprāt, ir daudz skaidrāks un nepārprotamāks atgādinājums, ka mēs visi esam grēcinieki. Viņa priekšā, nekā ar pelniem uzsvīkts krustīš uz pieres. Un kā grēciniekiem, mums visiem nepieciešama Dieva piedošana un žēlastība.

Lai mums visiem svētīgās šīs pārdomu un sagatavošanās laiks pirms Kristus augšāmcelšanās svētkiem! BDA